

"Kendini görür, kendine güvenir, kendini beğenir. İşte, şu mertebede, şu hatvede tezkiyesi, tathiri, onu tezkiye etmemek, tebrie etmemektir." İzah eder misiniz, "kendini görmesini" nasıl anlayabiliriz?

"... Hattâ, fıtratında tevdi edilen ve Mâbud-u Hakikînin hamd ve tesbihi için ona verilen cihazat ve istidadı kendi nefsine sarf ederek, sırrına **مَنْ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ** mazhar olur. Kendini görür, kendine güvenir, kendini beğenir. İşte, şu mertebede, şu hatvede tezkiyesi, tathiri, onu tezkiye etmemek, tebrie etmemektir."(1)

Burada Üstad Hazretleri nefsin çok tehlikeli bir özelliğinden bahsediyor. **Bu özellik**, *nefsin kendini mükemmel ve kusursuz bilip, kusur ve ayıplardan kendini tenzih etmesidir*. Böyle olunca, kulluk yolu da tıkanmış oluyor. Zira kulluğun en temel ve elzem gereği insanın nihayetsiz acz, fakr, kusur gibi halleri ile Allah'ın isim ve sıfatlarına ayna olmaktır.

İşte nefsin bu damarı, bu kulluğun önünde bir engel teşkil ediyor. Bu ayıp ve kusurunu kabul etmemesi için, namaz kılmamaktan tut, en basit bir kusura kadar hepsi girer.

İnsan nefsindeki halleri görmezden gelip, kendini sudan bahaneler ile savunur ve avutur. Bu da kulluğun önünde duran bir settir. Hatta bu kusur ve ayıbını görmemek damarı fazla işlettirilirse, sonu Allah muhafaza firavuniyettir.

Nefis kendini avukat gibi savunur. Hiçbir kusur ve ayıbı üstüne almaz. Bu kusur ve ayıbın yelpazesi geniştir. Bazen namaz kılmamanın zor gelmesi, bazen kalbindeki hastalıklarının farkına varamamak, bazen kendini beğenmek gibi herkeste farklı farklı olabilir.

Nefis, Allah'tan bağımsız olarak kendine bir varlık rengi verir, kusur ve lekeyi üstüne almaz, kendinden başka kimseyi düşünmez ve görmez, sadece ve sadece kendi varlığını kabul edip diğer varlıkları kendi varlığına bir hizmetçi bir destekçi olarak görür. **Burada nefis kendini görür, kendine güvenir ve kendini beğenir.**

Halbuki nefsin varlığı Allah'ın varlığına dayanır. Bütün kusur ve ayıpların mahzen ve kaynağı nefistir, temizlenmesi kirli olduğunun idraki ile mümkündür. Nefis zatında bir hiçtir ve elinden hiçbir şey gelmez. Burada ise **nefis Allah'ı görür,**

Allah'a güvenir ve Allah'ı beğenir.

(1) bk. [Sözler, Yirmi Altıncı Söz, Zeyl.](#)